

Polecenia podsumowujące

1. Scharakteryzuj ustrój Księstwa Warszawskiego.
2. Opisz działania wojenne w 1809 r.
3. Oceń stosunek Napoleona do sprawy polskiej.
4. Rozstrzygnij, czy słusznie Księstwo Warszawskie jest nazywane małym państwem wielkich nadziei.

Powstanie Księstwa Warszawskiego

Utworzenie w Warszawie Komisji Rządzącej.

1807 – powstanie Księstwa Warszawskiego z ziem II, III i częściowo I zaboru pruskiego na mocy pokoju w Tylicy (celowy brak słowa „Polska” w nazwie państwa).

Władcą zależny od Napoleona król Saksonii Fryderyk August I.

Konstytucja i ustrój Księstwa Warszawskiego

1807 – konstytucja wzorowana na francuskiej, narzucona przez Napoleona

- w rękach monarchy: władza wykonawcza, inicjatywa ustawodawcza, prawo mianowania ministrów, prowadzenie polityki zagranicznej
- parlament – dwuizbowy sejm i senat; w składzie sejmu – 60 posłów szlacheckich i 40 deputowanych z miast
- zniesienie poddaństwa chłopów i ich przypisania do ziemi
- równość wszystkich mieszkańców wobec prawa
- niewielki wpływ parlamentu na rządzenie państwem

Sytuacja społeczno-gospodarcza państwa

Utrzymanie przewagi szlachty w życiu politycznym.

Brak poprawy sytuacji materialnej chłopów mimo uzyskania przez nich wolności osobistej.

Dopuszczenie mieszczaństwa do parlamentu.

Początek formowania się nowej grupy społecznej – inteligencji.

Rolnictwo podstawą gospodarki.

Utworzenie Towarzystwa Gospodarczo-Rolniczego.

Wojna z Austrią i wyprawa na Moskwę

1809 – bitwa pod Raszynem.

1809 – traktat pokojowy z Schönbrunn – odzyskanie przez Księstwo Warszawskie ziem III i częściowo I zaboru austriackiego.

1812 – udział wojsk Księstwa Warszawskiego w wyprawie na Moskwę.

Istotna rola księcia Józefa Poniatowskiego w Wielkiej Armii.

Znaczne straty wojsk Księstwa.

Likwidacja Księstwa Warszawskiego

Wkroczenie wojsk rosyjskich do Księstwa Warszawskiego i powołanie Rady Najwyższej Tymczasowej.

Udział wojsk polskich dowodzonych przez księcia Józefa Poniatowskiego w bitwie narodów pod Lipskiem (śmierć Poniatowskiego).

1815 – likwidacja Księstwa Warszawskiego na kongresie wiedeńskim i powstanie Królestwa Polskiego.

Polecane publikacje

J. Czubaty, *Księstwo Warszawskie (1807–1815)*, Warszawa: Wyd. UW, 2019.

A. Nieuważny, *My z Napoleonem*, Wrocław: Wyd. Dolnośląskie, 2006.

J. Skowronek, *Księżę Józef Poniatowski*, Warszawa: Ośrodek Wyd. Arx Regia, 1992.

